

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. sz., I. em. 10,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — 40 (—80 kor.) Félévre — — — 2.40 (4.80 kor.)
Negyedévre — — 1.20 (2.40 „) Egyes szám — — — 10 (—20 „
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

Lapunk a közbeesett május elsejének ünnepe miatt, két napi késéssel jelent meg.

Felhívás valamennyi szervezett vasutashoz.

Munkástársak!

Ugy lehet, mozgalmas időknek nézünk elébe, amikor eddigi szervezkedésünk és szervezetünk eddigi formája nem lesz elégséges.

A szervezkedésnek olyan formáját kell megalakítanunk, amely minden eshetőségre nézve biztosítja az öntudatos vasutasok mozgási szabadságát és a lehetőségét annak, hogy igazságos ügyünkért minden akadály ellenére is eredményesen küzdhessünk.

E végből választásának munkástestvéreink minden városban, községben vagy állomáson, ahol többen vannak, sürgősen egy lapbizottságot, amely a szervezett munkástestvérek számához arányítva, 3—5 tagból álljon.

Ahol helyi szervező bizottság működik, ott a lapbizottság választása felesleges. A lapbizottság működése egyelőre a Magyar Vasutas terjesztése és kezelése.

A lapbizottságok választása és működése teljesen *bizalmas* jellegű.

A közös nagy ügyünk érdekében szükséges, hogy testvéreink mindenütt haladéktalanul megválasszák a Magyar Vasutas lapbizottságokat és a választás eredményéről bennünket értesítsenek.

Testvéri üdvözlettel
az országos szervező bizottság.

Katonai fegyelem!

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltóságának jobbik kezével és jobbik eszével, *Szterényi* József kereskedelmi államtitkár ur ő méltóságával megesett az a szerencsétlenség, amely a legokosabb emberrel is megesik néha, ha sokat és gyakran szeret beszélni, az a szerencsétlenség tudniillik, hogy *elszólta magát*. És ezzel az egy elszólással halomra döntötte a hónapok óta szorgos és céltudatos ámitgatással és áltatással felépített csalóka várat a kormány vasutasbarát politikájáról és céljairól.

Az történt ugyanis, hogy a képviselőház

szombati ülésén két — nyilván megrendelt — beszédre válaszolva, *Szterényi* államtitkár hosszú, mértőföldes szónoklatot vágott ki a kormány vasuti és vasutas politikájáról.

Beszélt a nagyur mindenről, aminek valamelyes köze van a vasuthoz. Összehordott hetet-havat, felvonultatott rengeteg tudálos anyagot és csak úgy rázta ki a begyből a nagy szólamokat. A gyérszámú hallgatóság pedig olyan értelmetlen csodálattal hallgatta, mint ahogy a faluvégi ponyvásátor publikuma a csepürágót bámulja, aki végnélkül való színes pántlikát huz ki a torkából a verkliszó andalító zenéje mellett.

Az államtitkári szónoklat minden egyes részlete nem igen tartozik reánk, mert nem politizálunk. De igenis reánk tartozik és foglalkoznunk kell *Szterényi* beszédének azzal a részével, amely feltárta a leplet a kormánynak a vasutasok jogai és szabadsága ellen irányuló erőszakos terveiről. A beszédnek ez a része szóról-szóra így hangzik:

Szterényi József államtitkár: Csak előbb legyünk tul az államvasutak személyzetének fizetésjavítási ügyén, amelynek elintézése most igazán már csak néhány hét kérdése, de úgy, hogy maga a törvényhozás is elintézhette legyen, mert *május első hetének végén* a miniszter ur el van határozva ezen két javaslat, a fizetésrendezés és a közforgalmi vasutak pragmatikájának betérjesztésére, (Élénk helyeslés.) olyan javaslatok betérjesztésére, amelyekről elvárjuk és reméljük, hogy a személyzet igényeit a legteljesebb mértékben ki fogják elégíteni, mert a miniszter ur a pénzügyminiszter urral egyetértőleg elment addig a határig, ameddig azt az állam pénzügyi érdekei egyáltalában megengedik. Amint ezen tul leszünk, akkor fog következni az a reform úgy, hogy a miniszter ur még ez év folyamán az államvasutak igazgatásának reformját tényleg keresztül akarja vinni.

Kubik Gyula: *S a fegyelem?*

Szterényi József államtitkár: Hálás vagyok a t. képviselő urnak ezen közbeszólásért. Igenis, az államvasutaknál és általában vasutainknál *a fegyelem, sajnos, oly mértékben meglazult*, hogy azt, tekintettel a közbiztonságra és a vagyonbiztonságra, tovább tűrni lehetetlen. Akkor, mikor a kormány mindent fog nyújtani az államvasut személyzetének, amit egyáltalában csak nyújthat, amikor az államvasut személyzete lesz a legelső tisztviselőkar ezen országban, amelynek szolgálati pragmatikája törvénybe lesz iktatva, amelynek jogai és kötelezettségei

is törvényhozásilag lesznek rendezve, akkor elvárja a miniszter ur attól a személyzettől azt a teljes fegyelmet, amelynek *a katonai fegyelemhez* hasonlóan kell lenni, mert türethetetlen az a helyzet, hogy az államvasuti és általában a vasuti személyzet olyan *fegyelmezetlenséget tanúsítson*, amelynek végső következményei a közbiztonság és a nagyközönség érdekeinek rovására esnek. — Ebben a törekvésében számít a miniszter ur a törvényhozás teljes támogatására, hogy *végre a rend az államvasutakon és vasutainkon általában helyreállíttassék és minden eshetőségre feltétlenül biztosíttassék*.

Ebből a kijelentésből a vasutasok a tanulságok egész tárházát merithetik. Vegyük csak sorra a dolgokat.

Az még hagyján, hogy az államtitkár a fizetésrendezés betérjesztésére egy újabb (tudja az ördög: hányadik) terminust szabott, amelyet be nem tartanak. Május első hetének végén — tehát legkésőbb május 7-ére — ígérte a fizetésrendezésről és a szolgálati pragmatikáról szóló törvényjavaslatok betérjesztését. Ez a terminus is oda került, ahová az őszi, téli, április végi terminusok: a lomtárba. Mert a képviselőház május 13-ig elnapolták, tehát május 7-ig még az olyan bűvész sem terjeszthet be semmiféle javaslatot, mint amilyen a tigrisszelidítő *Szterényi*.

De ez hagyján. Betérjesztik május 7-ike helyett 13-án. Ezt az új — hogy is mondjuk udvariasan? — tévedést elkönyveljük a többi mellé és a könyörület fátyolát borítjuk rá.

Sokkalta fontosabb ennél az az állítás, hogy a vasutaknál a „fegyelem türethetetlen mértékben meglazult”; hogy „az államvasutak személyzete veszedelmes fegyelmezetlenséget tanúsít.”

Hogyan, hát mégis csak igaz az, hogy a vasutasok hangulata és viselkedése nincs híján a veszedelmes izgalomnak. Hiszen eddig valahányszor azt írta az ellenzéki sajtó, hogy a vasutasok között nagy a ferongás és a *lelkek sztrájkja* észlelhető, a kormánypárti sajtó félhivatalos cáfolatokban dühösen tagadta ezt és *Kossuth* Ferenc maga is ráduplázott erre a központi cáfológépezetre azzal, hogy a vasutasok hangulata bizó és lojális, szolgálatuk pedig pontos és teljesen példás. Most egyszerre vették észre a nagy és veszedelmes fegyelmezet-

lenséget? Akárhogy forgatjuk is a dolgot, a kereskedelmi miniszterium tájékán valótlanúságot állítottak. Vagy akkor, anidőn az ellenzéki sajtó „bujtogatásaival” szemben dicsérték a vasutasok odaadó, fegyelmezett munkatevéését, vagy most, hogy jajveszékelnek a vasutasok fegyelmeztetlenségén.

Jön azonban még cifrábban a dolog. Bejelenti *Szterényi* államtitkár, hogy ha majd meglelt a fizetésrendezés végrehajtása, olyan intézkedéseket fog tenni a törvényhozás támogatásával, amelyek a *katonai fegyelmet biztosítják*, még pedig *minden eshetőségre* és feltétlenül biztosítják.

Ebből a bejelentésből mindenekelőtt az tűnik ki kétségbeejtő világossággal, hogy a kormány maga sem bizik az egekig fel-dicsért fizetésrendezés megnyugtató hatásában. A vasutasok elkeseredésének — amit *Szterényi* „fegyelmezettség”-nek keresztelt el — tisztára csak a vasutasok nyomasztó anyagi helyzete az oka. Ha hát a fizetésrendezés végre beült és tényleg annyira kielégíti a vasutasok minden óhaját, mint ahogy a kormány és nagyszakállu csősze hirdetik, akkor magától teljesen helyreáll a vasutasok nyugalma és nincs szükség semmiféle külön intézkedésre és katonai fegyelmre. Ha pedig mégis katonai fegyelmet emleget a kormány esze, akkor kétségtelen, hogy az a *híres fizetésrendezés nem fogja kielégíteni a vasutasok zömét és a helyett, hogy megnyugtatódná őket, még fokozni fogja az izgalmat és az elkeseredést.*

Jól tudja ezt a kormány maga is és ezért tartja olyan gyanus homályban a fizetésrendezést, ezért huzza-halasztja olyan keservesen a tervezet közzétételét és ezért akarja *minden eshetőségre*, feltétlenül biztosítani a katonai fegyelmet.

A katonai fegyelmet! Méltóztatik tudni, hogyan magyarázzák maguk katonáék a katonai fegyelmet? „Das Maul halten und

weiter dienen!” Tartsd a szádat és robotolj tovább! — ez a tartalma a katonai fegyelem fogalmának. Durva kézzel, erőszakos rendszabályokkal elnyomni minden óhaját, minden panaszt, vasököllet előlni minden egyéni szabadságot, a felsőbbbség feltétlen tekintélyének, a vak és buta szubordinációnak kegyetlenül alárendelni az alantas minden legjogosabb és legokosabb véleményét is: — ez a katonai fegyelem.

Mi úgy tartjuk, hogy a *vasutas-fegyelem* külbmb dolog és hasznosabb portéka a katonai fegyelemnél. Különösen a vasuti szolgálatnál, amelyet hogy sablonba szorítani nem lehet, hogy ott az egyéni lelkes dologtevésnek és az egyéni felelősségérzet sugalta ügyességnek határtalan szerepe van, azt mindenki tudja, aki nemcsak a szalonkocsik ablakából nézi a vasut világát.

A vasutas-fegyelem tartja fenn az egész világot behálózó szövevényes forgalmat, a katonai fegyelem pedig nagyon könnyen Königrätzhez és Szadovához vezethet.

Katonai fegyelem? Foszszák csak meg a vasutasokat a törvénybe cikkelyezendő szolgálati szabályzat nagyobb dicsőségére a vélemény és szólásszabadság utolsó foszlányától is. Szorítsák csak a vasutas egész életét durva „reglamán”-ba. De ne felejtsek el, hogy *nagy baj keletkezhet abból, ha a vasutas vak, szolgálai pontossággal tartja be a „reglamánt”, ha gépiesen megtesz mindent, amit a „reglamán” kíván, semmit sem vesz el belőle, de semmit sem tesz hozzá a saját egyéni buzgalmából és belátásából.*

Ezt a nagy bajt — egyelőre hirből — ismerheti már a magyar kormány is. Ugy hívják ezt a bajt, hogy: *passzív rezisztencia.*

Tessék csak megpróbálni azzal a katonai fegyellemmel és tessék csak feloldani a vasutasokat a vasutas-fegyelem alól. Nagyon könnyen akaruk szerint történhet és akkor

a nagy sikertől még rettenetesen megfájdulhat a fejük.

Mert nemcsak a puska, de a *katonai fegyelem is vissza felé sült el néha!* (ps.)

SZEMLE.

Május 1.

Fényes, ragyogó, lenyűgöző volt a szervezett munkásság világünnepé. Az ellenfelek megdöbbenéssel, a barátok büszkeséggel, de valamennyien csodálattal állapították meg, hogy ilyen impozáns és hatalmas még egy esztendőben sem volt a május elsejei munkástüntetés, mint az idén. A munkaszünet a fővárosban ugyszólván teljes volt.

Megpihentek a gépek és szerszámok majdnem valamennyi gyárban és műhelyben. Az összes vasuti műhelyekben is teljességgel szünetelt a munka. A fuvarozó munkások — ezuttal elsőizben — szintén csatlakoztak egytől-egyig az ünnephez és így megesett az idén az, hogy az évtizedes szokástól eltérően, a májusi költözködés is eltolódott egy nappal.

Délután óriási tüntető menetben vonult ki a főváros munkássága a Tisza Kálmánterről a Rákóczi-uton, Köruton és Andrásy-uton keresztül a Városligetbe. Hatalmas, beláthatatlan tömeg vonult fel, fegyelmeztet rendben. Legalább *százezer munkás* volt a menetben, zászlókkal, jelzőtáblákkal. A menetet berekesztette a *vasuti munkások* tekintélyes oszlopa, amely az állandó rokonszenv és szeretet tárgya volt valamennyi munkástársunknál. A vasutas-oszlop élén jellegzetes jelzőtáblákat vittek testvéreink: egy szárnyaskerékkel diszitett táblát, ezzel a felirással: *Szervezett vasuti munkások*. Emellett két oldalt egy-egy hatalmas tárcsa, az egyik a három 8-as, jelezve a 8 órai munkát, a 8 órai pihenést és a

A „MAGYAR VASUTAS” TÁRCÁJA.

A gyár.

— Irta Lázadó Sándor. —

Mikor a hajnal szürkületje
A láthatárt bitorba festve,
Beragyogja az álmodó téreket
És szeretetre hívja az Életet; —
Mikor szegények, elhagyottak
Az életért új hareba fognak:
Egy rém van csak, mely a föld homlokán
Gőgösen áll! —

Izzó tüzet lehel a gyomra;
Embereket gyilkol halomra.
Hatalma egy világot mozgat;
Benne láncot gyurnak, korbácsot fonnak.
Mint óriási pók: csak vért szop;
S várja az ember-martalékok.
Sötét a nap, amerre füstje száll...
A neve: — Gyár!

Lomha testében sirva nyögnek
Az alkotók, az üldözöttek,
Friss hajnaltól erőtlen est-alkonyig,
Valakiért, ki sohasem dolgozik.
Aki nem ismer szívet, felket;
Ki ott arat, — hol mások vetnek.
Ki ott, ahol a Pusztulás kaszál:
— Kacagva jár.

És a szegény csont-embereknek,
Míg arcuk izzad, kezük reszket,
Gondolni sem szabad a szabadságra:
Mert hátha majd kenyerük lesz az ára?!...
Ott a csengő Ere: a hatalom;
Az Ember: csak szerszám és barom.
És a lelkük — ha vért izzadna bár —
Hiába fáj.

Kürtöje füst-felhőket szór el
S mint vádoló, felkiáltó-jel:
Büszkén, merészen — önmagára lázad!
És okádja sötét szennyét a gyárnak.

És kiknek a testébe vágott:
— Nem értik meg a füst-korbácsot...
Hogy az erő, míg félve, türve vár:
Csak lomha sár.

De majd, ha vége lesz az éjnek
És aki rab: mind-mind felébred
S valóra vál minden reménye, álma;
Ha majd a gyár lesz a jólét forrása:
Nem lesz többé szolgálja másnak;
Ura lesz az egész világnak:
— A szebb jövő üde, friss hajnalán —
A proletár!

Fegyelmi vizsgálat.

(A Magyar Vasutas eredeti tárcája.)

Irta: **Observáció.**

— Apjuk! Hamar gyere ki! Jön a felvigyázó!

— Hát hadd jöjjön; talán csak szabad ezt az istenadta száraz kenyeret nyugodtan megenni. Ha mindjárt a vasutnak minden istene ide jönne, még azok se mondhatnák, hogy ne egyem, nemhogy a pályafelvigyázó, Csak kell valamit enni, mert anélkül nem élhet az ember. Ugy hiszem, a főfelügyelők is esznek, élő embert pedig nem láttam a földön jární, aki nem evett volna.

— Tudom, ember, hogy azok is esznek, de az ur, az csak ur.

— De a kutya-fáját, éhes hassal még urizálni se lehet.

— Jó napot kívánok!...

— Hol van az ór?

— Kérem alássan előbb nem volt ideje a vonatok miatt és most ebédel egy kicsit.

— Az nem úgy van! No ez szép dolog! Mondja csak János, nem tudja maga a kötelességét?!

— Kérem szépen...

— Ne nyavalyogjon előttem, mint egy vén asszony, hanem álljon előttem haptákba! Értette?!

— Igenis.

— Hány munkás van a vonalán?!

— Kettő és az előmunkás.

— Igen? Mint látszik, a vonalát se járta máma be!

— Kérem, én csak annyi munkást irhatok be, amennyit ott talállok.

— Igen? Azt persze nem tudja, hogy a Feri is dolgozik.

— Mikor én ott voltam, akkor nem volt ott Feri a munkán.

— De ott van. Értette?! Irja be a munkakönyvbe. Aztán vegye tudomásul, hogy bejelentem és kérem ön ellen a fegyelmit. Mert ön még azt se tudja, hogy hány ember van a vonalán. Ez bizonyítja azt, hogy nem járja be rendesen a vonalát.

— Kérem szépen, ne jelentsen be. Én bejárom...

— Ne beszéljen, tudom hogyan járja be! Hány óra van?!

— Nem tudom, kérem.

— Nem tudja?! Annál inkább kérem a fegyelmit, mert a legnagyobb baj lehet, ha ön nem tudja, hány óra van. Hogyan írja akkor be a vonatok elhaladását?

— Kérem, a zsebórát máma küldtem el az óráshoz, mert megállt és a leltárit meg sokszor jelentettem, hogy nem jár...

— Ne beszéljen össze-vissza egész litániát!

— De kérem, az utasítás szerint önnek is kell, hogy legyen. Hát miért nincs? — kíváncsiskodik az asszony.

— Magát nem kérdeztem. Még máma gazolja ki azt a szelvényt, ahol elhagyta.

8 órai szórakozást; a másikon ez a felírás: *Jogot a néphek.*

A jelzőtáblák mögött az Északi főműhely zenekara haladt és szorgalmasan játszott az egész uton, Chrosz Antal munkástársunk derék és szakavatott vezetése mellett. Utánuk jöttek munkástársaink, valamennyi fővárosi műhelyből és szolgálati ágból, mintegy ezerötszázan. Azonkívül sokan csatlakoztak hozzájuk menetközben.

A vasutasok oszlopa az egész uton nagy figyelem és bámulat tárgya volt. Sűrű egymásutánban hangzott fel az egész utvonalon:

— *Éljenek a szervezett vasutastestvérek!*

A Royal-szálloda előtt, ahol a függetlenségi pártkörnek és a Szentkoronás szövetségnek a helyisége van, egyszerre felhangzott a hatalmas kiáltás:

— *Abcug gróf Batthyány Tivadar! Le az áruló szakállgróffal!*

Az Andrássy uton pedig a Máv. igazgatósági épülete előtt az általános bérjavítást sürgette az ezernyi türelmetlen, erőteljes hang.

Mintegy három órai menet után érkezett a nagy tömeg a Városligetbe. A vasutasok a Diogenes-hordóhoz címzett vendéglőben ütöttek tanyát, ahol a hirtelen megeredt záporosó ellenére, késő estig együtt maradtak, a nap jelentőségét méltatva.

Maul halten und weiter dienen.

A kereskedelemügyi minisztérium esze, Kossuth Ferenc jobb keze, beszédet mondott a képviselőházban. Beszért az államvasuti beruházásokról, a vasutasok „meglazult fegyelméről” és talált is ez utóbbi ellen orvosságot is.

Ez az orvosság a fizetésrendezés volna, amelyet szentül, ünnepélyesen, legkésőbb május első hetében a képviselőháznál benyújtani ígértek. Hogy a tisztelt házat véletlenül május 13-ig elnapolták, az merő véletlen. Senki sem tehet róla. És hogy június

Értette? ! És küldje be nekem a napijelentést, hogy elvégezte.

— De kérem, fél óra járás az állomás. Ha oda kell menni, akkor mikor gazolhatok?

— Az nekem mindegy. Nyolc óráig várok reá.

— Igenis.

A felvigyázó ur elpárolog.

— Nem gondoltam, ember, hogy ilyen gyáva légy, — mondja az asszony.

— Miért?

— Megmondtam sokszor, hogy jelentsd be a mérnöknek, hogy az a munkás soha nem dolgozik a vonalon és mégis be kell írni, hogy dolgozott. Meg ez a fali óra már négy hónap óta nem jár. Ezt is meg kellett volna mondani a mérnök urnak, mikor fizetni jön. Ha most bejelent, akkor csak magadnak köszönheted. Az ember úgy eltölt husz évet a vasutnál, hogy meg se volt büntetve és most egy ilyen ember miatt elveszti a kenyerét.

— Ne félj banyám, még nem vagy kint.

— Akkor már vége van, ha azt akarod várni, még kitesznek előbb.

— Nem tehetek róla. Beismerem, hogy gyáva vagyok. Azt se merem megmondani a jegyzőkönyvezésnél, hogy a Ferit mindig a konyhában és az istállóban foglalkoztatja és velem iratja be a könyvbe, mintha a vasuton dolgozott volna. A jegyzőkönyvezés megtörténik. Utána jön a véghatározat:

„Mint hogy önről bebizonyult az, hogy többrendbeli szolgálati mulasztást követett el, ennél fogva a szolgálati rendtartás 59. § alapján fegyelmileg felmondatik önnek a szolgálat és egyuttal minden illetményét beszüntetjük.

*Olvashatatlan aláírás,
üzletvezető.*

tizedikétől október tizedikéig nyári szünetet kell tartani, hát azt megkívánják a honatyai fáradságnak.

A május 13-ikától június tizedikéig terjedő négy hét alatt meglehetne ugyan teremteni a fizetésrendezést, csak hogy *nem akarják* nyélbe ütni. A vén asszonyok nyara is rég elmulik, mire a fizetésrendezés a ház asztalára fog kerülni.

Ugyan nagyon szeretnők, ha rossz próféta-nak bizonyulnánk, mert elvégre sok vasutasnak örömet fog hozni a fizetésrendezés. Legalább azt állítják kompetens egyének, hogy „a jogos igényeket a fizetésrendezés ki fogja elégíteni.”

Félő azonban, hogy a vasutasoknak igen jogos követeléseit nem fognak kielégítést nyerni, hanem csalódást okoznak.

Es ezek a csalódások szokták a fegyelmet meglazítani. Szterényi ur nagyon csalódik, ha azt véli, hogy a Máv. vonalain fegyelmet lehet fentartani akkor, amikor a vasutas nyomorog, éheznek.

Mondják, az éhség rossz tanácsadó és ezer szerencséje a Máv-nak, hogy eddig még csak a fegyelem lazult meg.

Tessék jóllaktni a vasutasokat. A teli gyomor még sohasem lázadt fel.

Az éhes sereg között nem lehet „katonai fegyelmet” fentartani.

Ez a „katonasággal” való példálódzás különben mánia kezd lenni a Máv-nál. Csak a multkor tett egy magasrangú hivatalnok olyan kijelentést, hogy aki nem volt katoná, az ne lehessen vasutas és most Szterényi ur akar *katonai fegyelmet* a Máv-nál megteremteni. Hát erről is megvan a magunk véleménye. A tizezerholdasok kedvéért megcsinálják a legundorítóbb törvények egyikét. A vasutasok fékentartására csinálják majd a „katonai fegyelmet”.

Ha ez a két dolog vagy törvény meglesz, akkor szép Magyarországon már senkinek sem kell az olyannyira óhajtott sztrájtörvény és a kormány mellverdesve hirdeti majd a sztrájkjogot.

Szerencsére néha-néha a „katonai fegyelem” is meglazul! Szolgáljunk példákkal?

Nagy Péter orosz cárt a katonái gyilkolták meg.

XVI. Lajos francia királyt a katonái hagyták el.

Sándor szerb királyt a katonái ölték meg.

Bilekben az öreg bakák tépdésték le a füstös koresma falairól *feljebbvalóik* fényképeit...

Es ha a vasutasokat is katonailag akarják kommandirozni, akkor ne tessék elfelejteni, hogy a kommandók között van ez is: „Sturm, Vorwärts!” ...

Es a *vasutas* rohan ... *előre!*

Hol vannak a vasutas-politikusok?

Szombaton megrágalmazták és megfenyegették a képviselőház ülésén az összes vasutasokat. Azzal vádolták meg őket az ország színe előtt, hogy a közvagyon és a közérdek rovására sértik állandóan a fegyelmet. És azzal fenyegették meg őket, hogy guzsba kötik és a katonai fegyelem kényszerzubonyába szorítják őket.

Megtámadták a vasutasok leghecsesebb javait: a becsületüket és a szabadságukat. A képviselők, akik végighallgatták ezt a vad kirolanást a vasutasok ellen, vagy hangosan helyeseltek, vagy hallgatással jelezték, hogy az államtitkár beszédével egyetértenek.

Es egyetlen tiltakozó szó sem hangzott el a vasutasok megrágalmazása és megfenyegetése ellen!

Hol voltak a híres vasutas-politikusok, akik csak úgy csepegnék a vasutas-barátságtól? Hol volt gróf Batthyány Tivadar, a szentkoronások elnöke, a vasutasok önkéntes prófétaja? Hol volt Bakonyi Samu, az élelmes fiskális, aki két gypjút is nyír a vas-

utas-birkáról? Hol volt Lengyel Zoltán, az öblös török tulajdonosa, aki saját maga nevezte ki magát az ország ellenzéki ébresztő órájának?

Valamennyien végighallgatták a szemérmetlen rágalmakat és a vészes fenyegetést anélkül, hogy egyetlen szóval megvédték volna a vasutasokat.

Szentkoronás vasutasok, ezek a ti jóbarátaitok! Ha lesz *katonai fegyelem*, ha lesz vér és könny, ha lábbal tapossák jogaitokat és vasökökkel szorítják le a szátokat, köszönjétek meg vezéreiteknek: Batthyány Tivadarnak, Bakonyi Samunk és Lengyel Zoltánnak!

Már fenik a tört!

Egy ellenzéki napilap jelenti május 3-iki számában a következő, nyilván vasutas-körökből eredő hirt:

Érdekes dologról értesítettek ma bennünket. A hír olyan forrásból ered, amelynek hitelességében nincsen kétségünk. A Máv. igazgatóságánál ma *bizalmas jellegű tanácskozás* folyt, amelynek egyedüli tárgya a Szterényi államtitkár által hirdetett híres *katonai fegyelem* megvalósítása volt, a nemzeti kormány szerint fegyelmet nem ismerő vasutasok ellen. A tanácskozás reggel 8 órakor vette kezdetét és délután 2 órakor végződött; a tanácskozáson résztvettek az összes budapesti és környékbeli nagyobb állomások és szolgálati helyek főnökei, hogy a nagy kormány intencióinak megfelelőleg megtegyék javaslatukat a vasutasok megfélemlítésére nézve. Egy bizonyos most már és ez az, hogy a fizetésrendezés veszedelmesen közeledik s ennek hatásától a népjogok és a méltányosságok kormánya nagyon retteg, mert fejevesztettségében a legostobább fegyverhez: az erőszakodáshoz akar folyamodni. A vasutasoknak most van szükségük a legnagyobb előrelátásra és higgadtságra s óva intjük őket, nehogy első felgerjedésükben helyrehozhatatlan hibákat kövessenek el. Arról is értesülve vagyunk, hogy hasonló, a katonai fegyelmet inauguráló szándék a budapesti vasutasok körében is meg van, tehát mi sem könnyebb, mintha a nagy kormány ebbeli szándékát tőlük telhetőleg elősegítik. Ez által lojális mamelukok lesznek, azt teszik, amit a kurta eszű kegyelmes és méltóságos urak kívánnak s a maguk ügyének is használnak. Ez annál is könnyebben megcsinálható, mert a mi kir. államvasutak térképe éppen a budapesti vasutasokat praedesztinálja rá, hogy megcsinálhassák. Ok passziroznak minden kiviteli forgalmi irányt, tehát ők kell, hogy álljanak annak a bizonyos katonai fegyelemnek bevezetésénél is a legelső sorban. A budapesti vasutasok már tisztán látnak s tudni akarják, hogy a kormány-ígéretei csakugyan valóságos értékkel bíró becsületes ígéretek-e, avagy pedig csak afféle üres és hazug jelszavak, amelyekkel a koalíciós kormány Magyarország dolgozó népét eddig bolondította? A magunk részéről a kormányintézkedésekkel szemben egyelőre semmiféle bírálatba nem bocsátkozunk, mert még nem tudjuk, hogy a fizetésrendezés az összes kategóriákban milyen mérvű lesz. De ha a kormány részéről megteendő erőszakos rendszabályok a fizetésrendezés előidézte elégedetlenség elfojtását célozzák, — megjósolhatjuk, hogy ezzel olyan vihart vetettek el, amelyet odujába se Szterényi, se Kossuth Ferenc, se az egész nacionalista tábor többé visszaerőszakolni képes nem lesz. A vasutasok értesülésünk szerint a végsőig fogják állani a harcot abban a biztos tudatban, hogy ők mégis csak tovább lesznek vasutasok, mint az elvtagadások árán kormánypolera jutott hazafiás nagyságok. Ha kívánták a katonai fegyelmet, hát megkapják. Hogy aztán mit szólnak majd hozzá, az már az ő dolguk lesz. Sok kívénhedt, begyepesedett eszű ember vezeti ma a vas-

utasok ügyeit, valóban nem fog ártani, ha egy kis tisztító vihar megritkítja ezeknek az uraknak a sorait.

Felhivatalosan jelentik egyébként, hogy Kossuth Ferenc a vasutasok fizetésrendezésére és a szolgálati pragmatikára vonatkozó javaslatokat a Háznak a szünet után való első ülésén, május tizenharmadikán terjeszti a képviselőház elé. A fizetésrendezés ügyében ma délelőtt volt az utolsó tanácskozás a kereskedelmi miniszteriumban és azon részt vettek Sztérenyi József kereskedelmi, Popovics Sándor pénzügyi államtitkár és Lugvigh Gyula, a magyar királyi államvasutak elnökgazgatója.

Megszaporodtunk.

Nem hisszük, hogy dicsőségesen uralkodó nemzeti kormányunk szeretné a statisztikát. Ha nem szereti, az csak amellett bizonyít, hogy jó gusztusa van, mert fene erős mesterség az. A legerősebb gyomrot is tulterheli. A legkitünőbb emésztő képességgel bíró szinpadí hősnek, aki frázis-gombolyagokat, színes hazugságokból tarka galandokat, tüzes kardokat nyel, egyszerre torkán akad a statisztika. A számokat, a rideg valóságot kifejező számokat nem lehet lenyelni. Aki kardot nyel le, kardot huz ki a gyomrából, nem házi nyulat. Aki lenyeli a nyolcas számot, bizony csak nyolcas számot huz vissza és nem kettőst. Szóval, a statisztikával nem lehet paprika-jancsit játszani. A statisztika tanulságait nem lehet meghamisítani.

Hát aztán mit mond a statisztika?

Egyebek közt azt mondja, hogy soha, de soha annyi magyarországi ember nem költözött Amerikába, mint most, a nemzeti kormány uralkodásának az idején. Ez azt jelenti, hogy a nemzeti kormány csinálhatott háromszinű óbegatást, szemfényvesztősdit, de bizony a közgazdasági állapotokon egy szemernyit se javított. Aki nyomorúsággal küzdött a darabantok korszakában, az bizony nyomorult ember maradt most is, nemzeti hőseink érvényesülésének a dicső napjaiban is. Sőt a nyomorúság egyre nő, egyre szaporodik és a magyar egyre fogy. Ezt mondja a statisztika és erre a nemzeti hősök se mondhatják rá, hogy nem úgy van, mert nem lehet. A számokat nehéz lenyelni, már pedig a statisztika számokat mond és nem frázisokat.

De mást is mond a statisztika, örvendteset. Azt mondja, hogy a szervezett munkásság száma a nemzeti kormány uralkodása alatt megkétszereződött. Ezt nem a kormány rovására írjuk. A kormánynak ezen a téren nem bűnei, hanem érdemei vannak. Köszönettel kell meghajolnunk ama férfiak politikája előtt, akik akarva nem akarva, sőt bizonyos, hogy öntudatlanul a szervezett munkásság számának a megkétszerezéséhez hozzájárultak. Dicsértessék ezért a fajmagyar szociálpolitika. Ezt akaruk mi is; az igaz, hogy más uton, más eszközökkel. Tehát a kormány jóvolta hozzájárult ahhoz, hogy küzdelmünk eredményes legyen. És még milyen eredményes! Igazán, az eredmény bennünket is kellemesen meglepett, mikor a „Szakszervezeti Értesítő“-ben a következő sorokat olvastuk:

A 25 országos szövetségnek és 13 helyi egyesületnek 1906 december 31-én 147.829 férfi és 5503 női tagja, vagyis összesen 153.332 tagja volt. Ha ebből a számból levonjuk a földmunkások szövetségének 24.000 tagját, akkor az ipari munkások szakszervezeteinek taglétszáma 129.332 marad, ami az 1905. évi (71.173) létszámhoz képest 58.159, vagyis 81.71 százalékkal taglétszámemelkedést mutat. A földmunkásokkal együtt 115.43 százalékkal emelkedett a múlt évben a szervezett munkások száma.

A 153.332 szervezett munkás közül Budapestre 57.293 és vidékre 96.039 esik.

Az országos szöpetések közül a földmunkásokon kívül kettő huszezer tagnál többet számlál, kettő meg elhagyta a tizezret. Az építőmunkások szövetsége taglétszámban a legerősebb, 1906 december 31-én 24.757 igényjogos tagja volt, utána jön a vas- és fémmunkások szövetsége 21.057 tag-

gal, a vasúti munkások szövetsége 16.401 és a famunkások szövetsége 14.637 taggal. Jelentékeny taglétszáma van ezenkívül a könyvnyomdászok országos szakszervezetének, a cipészek, ácsok, molnárok, malommunkások és szabómunkások szövetségeinek stb.

Minket ez az eredmény tökéletesen ki-elégít. Tehát megszaporodtunk mi, szervezett munkások. Pedig emlékezzünk csak! A tulipán szaga — nincs szaga a tulipánnak? — bocsánat, a miénknek van! — még csak terjengeni kezdett az országban, amikor a pausálék reményének a taván ringó hazafias sajtó egyhangulag konstataulta rólunk, hogy mi, szervezett munkások elfogytunk, mint a holdvilág, a lámpabél, a gyertyaszál. Sőt azt az ördöngős mesteriséget is megtettük, hogy kétszer fogytunk el, kétszer haltunk meg. Minden tíz munkásból legalább husz hagyta ott szervezettség zászlaját és ha — a hazafias statisztikának mi köze az egy meg egy = kettőhöz? — még maradt valahol szervezett munkás, aki holmi nemzetköziséget emleget, az is rögvést szervezetlenné válik, mihelyt az első távirati tudósítást elolvassa arról, hogy még Polónyi Gézából is igazságügyminiszter lett.

Nem így lett. A nemzeti kormány uralma alatt megszaporodtunk, megkétszereződött a mi szervezett munkástevéreinknek a száma. Az igazat megvallva, ez nem éppen azt jelenti, hogy a nemzeti kormány a mi malmunkra hajtotta a vizet, hanem azt jelenti, hogy a munkásság öntudatra ébredt, tudtában van azzal, hogy a nemzeti kormány frázisgyártó politikájától nem várhat semmit, hanem a boldogulás útját a szervezkedés, a nemzetközi szolidaritás erejében találja meg.

Igenis, a nemzeti uralom alatt ért csalódás tanította meg a szervezetlen munkások óriási tömegét arra, hogy szervezkedjenek, hogy az együttérzés, a közös érdekek szem előtt tartásával induljanak harcba a kenyérért, a jogért, mert más út nincs.

A tanulástól köszönettel vesszük. Szervezkedünk és megyünk előre azon az uton, amely a győzelemhez vezet, amely győzelemben a nemzeti kormánynak csak annyi része van, hogy üldözött bennünket. Mi lett a vége? Bizvást elmondhatjuk:

— Köszönjük, zsidó, hogy erre megtanítottál!

Kenyer helyett — rendelet.

Az „alkotmányt“ védelmező harcok után foglalta el Kossuth Ferenc a kereskedelemügyi tárcát s így most ő a legfőbb irányítója a magyar királyi államvasutaknak. Mint hivatalos szabadsághős vállalta ezt a miniszteri széket és a fenéig korumpált rendszer át-reformálást tőle várták sokan a vasutasok közül.

Szegény vasutasok. Most már csak a nyílt és titkos rendeletekkel traktálják őket s ebből következik, hogy ismét közölhetünk egy újabb rendeletet, amely semmivel sem jobb a régieknél. A legújabb rendelet így hangzik:

A magy. kir. államvasutak balparti üzletvezetőség 1907 április hó 20.

20. sz.

Körrendelet.

Tartalom:

A raktári és állomási munkások kezdő napi-béreknek alkalmazása és teljesítményeknek elszámolása tárgyában valamennyi állomásnak.

11301. V. Kapcsolatban a folyó évi 12. számú körrendeletben kiadott, 8963. III. számú rendelettel figyelmeztetjük, hogy az állandó munkások részére engedélyezett kezdő napibér maximumnak tekintendő, melylyel a munkások folyó év március hó 26-tól kezdve szolgálatunkba felvehetők. Az illető szolgálati főnökségnek tehát igyekeznie kell, munkásfelvételek esetén a helyi viszonyoknak, így különösen az illető állomás környékének megélhetési viszonyai, az általános napibérek nagysága és a munkáskínálat mérlegelésével és figyelembevételével ezen maximális kezdő napibérekben alól maradni.

Magától értetlik, hogy az esetről-esetre szükséges kiegészítő munkások is ily esetekben a megállapított kezdő napibéren alul alkalmazandók.

Folyó évi 12. számú körrendeletünkben kiadott rendelet azon pontját, mely szerint az időszakos béremelés engedélyezése céljából a megállapított várakozási idő előtt a béremelésre esedékesekről kimutatás terjesztendő be, oda módosítjuk, hogy a béremelésre a szolgálati főnökségeket felhatalmazzuk, kötelesek azonban minden év március és szeptember hó 26-án a béremelésről kimutatást az üzletvezetőség III. osztályához felterjeszteni, melyben az illető munkás neve, minősége, a szolgálatbalépés napja, utolsó bére és felemelt bére kitüntetendő.

Figyelmeztetjük azonban az állomásfőnököket, hogy az adatok helyességéről mindenkor személyesen meggyőződést szerezzenek, mivel az esetleges indokolatlan béremelésekért az állomásvezetőket tesszük felelőssé és térítéskötelessé.

Hogy az állomási és árumozdítási munkálatok ellátása minél pontosabban és akadálytalanul történjen, felhívjuk itt az állomások vezetőit, hogy úgy a „Hivatalos Lap“ folyó évi 3. számában 128339. szám alatt, valamint a folyó évi 12. sz. Ü. V. körrendeletben kiadott határozmányokat behatóan tanulmányozzák és mindazon esetekben, amidőn a végrehajtás körül nehézségek és kéte-lyek merülnek fel, felvilágosításért azonnal hozzánk forduljanak.

Eddig szól a rendelet. Ebből a rendeletből világosan megállapítható, hogy ha történet rendszerváltozás, úgy ez csak azt jelenti, hogy még sokkal rosszabb, mint a régi rendszer, mert a fenti rendeletben felhívják ugyan a vezetők figyelmét, a határozmányok beható tanulmányozására, de nem tudják elhallgatni — azaz bevallani kénytelenek — ha „nehézségek“ merülnek fel, ha felvilágosításra van szükség, „ugy azonnal hozzánk forduljanak“.

És itt a baj.

Mert a nagyon agyonvilágított rendeletekből nincs olyan emberfia, aki magát kiismerné, de legkevésbé ismerik ki magukat a vezetők. Ha hozzávesszük azt, hogy a vezetőket tesszük felelőssé, térítéskötelessé a munkabérekért, úgy magától értetődik, hogy felvilágosításért a legfelsőbb helyre fordulnak a hatáskörüktől teljesen megfosztott főnökök. A legkisebb dolgot is fent kívánják „elbírálni!“ Mert ez így van rendben! Ezt így kívánja és elvárja a „nagy“, „nemzeti“ politika.

Most már felmerül a kérdés, ha elmaradt a nagy, az óhajtott reformálás, mit eredményeznek a nyílt és titkos rendeletek? Nagyon sokat. Így például az István-telki főműhelyben dolgozó szertári munkások a titkos intézkedésekre válaszképpen a nyílt cselekvés útjára akartak lépni, amit csak a vasúti munkások szervező bizottságának erős közbelépésével sikerült egyelőre megakadályozni. De ezen rendeletek még két más szempontból is hasznosak lesznek.

Az egyik oldalon hasznos lesz a rendeletek sokasága azért, mert az a vasúti munkás, aki már 3—8 évet dolgozik a Mávnál, kénytelen lesz elmélkedni azon, miért minősíti őt titkon a Máv. legnagyobb ura, Kossuth, ideiglenes munkásnak, amikor a három évet eltöltött munkást nyíltan állandó munkásnak ismeri el.

A másik oldalon hasznosak lesznek a rendeletek azért is, mert így ismerik meg a vasutasok, hogy a „legnagyobb“ magyar vezetése alatt hogyan igyekeznek az alkalmazott munkások munkabérét egyre lejjebb szorítani.

Megint a saját nyomda.

A szentkoronás vasutas szövetség törököt fogott a nyomdájával.

Beleölték az egész vagyonukat és még egy vörös peták hasznuk sem volt rajta.

El is keseregték a legutóbbi vezetőségi ülésen egymásnak a nyomda szépséghibáit. Azután elhatározták, hogy beleölnek még 4000 koronát a nyomdába, mert akkor okvetlen lesz 3000 korona haszon. Azután megtették „igazgatóságnak“ egy uriembert, meg egy gépiro kisasszonyt.

Az „igazgatóság“ meg egyéb dolog hiányában kiállott a kapuba és leste, jön-e vasutas, kit meglágyít a haza, meg a nyomda

baja? És jött! Volt még honfui keblekben mentő idea.

Veszélyben a nyomda és a *breznóbányai osztálymérnökség* kirántotta a sárból. *Kétezer* borítékot rendelt.

Lám, lám, milyen jó, ha a szentkoronás vasutas szövetségnek a tagjai sorában osztálymérnökök is vannak. Most meg van mentve a nyomda.

Az igazgató ur meg a gépiró kisasszony oda vannak a boldogságtól:

— „Uramfia! Kétezer megrendelt boríték!”

— „Mily szerencse! Legalább két hétre el vagyunk látva munkával.”

Két hét múlva megkapja a breznóbányai osztálymérnök ur a kopertáit, hamarabb nem lehet, mert a — *Rigler-gyárnak* sok munkája van.

Vasutassors.

Gyernarik János szénmunkás a nyugoti pályaudvaron két vasuti kocsi ütközése közbe került. Veszedelemes sérülésével a Rókus-kórházba vitték.

Mult hó 25-én reggel a nyugoti pályaudvarra hívták a mentőket. Nagymarosról hozott be a vonat egy súlyosan sebesült férfit. Kiss István kocsifényező az illető, aki Nagymaroson a vonat alá került és veszedelmes zúzódásokat szenvedett. A mentők a Rókusba vitték.

Mult hó 27-én reggel a központi pályaudvaron Kiss János 31 éves fűtő hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. A hivatalos jelentés szívszélhűdést emleget a halál okául. Mintha beismerte volna valaha is hivatalos írás, hogy a munka volt a gyilkos, hogy a hosszú munkaidővel való kizsákmányolás ölt...

Pécelen *Brocskó* Jánost tolatás közben érte el a halál. Temetésén 150 kártársa vett részt. A bucsuztatót *Ludvig József*, a helyi csoport elnöke tartotta. Örizzük meg emlékét!

Egy év.

... És száguldtak szerte a nagy világon a nagy hódítók hordái.

Ami pusztítani valót találtak, azt felperzselték, legyilkolták. Nagy Sándor, Julius Caesar, Hannibal, Napoleon népeket igaztak le. Tamerlán, a tatár kán 70.000 ember koponyájából gulákat rakatott és mindnek eltökélt szándéka volt: meghódítani a világot.

És a világhódítás helyett jött a csufos bukás, az enyészet és a nagy hódítók ma már csak történeti nevek. Alkotásuknak, rombolásuknak nyoma sincs...

És haladt az emberiség tova, a maga útján.

Majd jöttek újabb hódítók, a betű meg a könyvnyomtatás és aztán a gőz, — a vasut. Két-három emberöltő alatt azután elvezette a vasut azt a munkát, amit a nagy hódítók elérni nem tudtak: meghódította a világot.

És a merre a sinpárok csak elhúzódtak, felébredt a világ.

A szunnyadó, alvó kis helységekből örök életű városok lettek és a szunnyadó, alvó vasutasokat is felrázta álmukból a mozdony örökös zakatolása.

Eloszlott az álom s öntudatra ébredtek. És a hosszú éjszaka után alkotni kezdtek a magyar vasutasok és éppen egy év előtt, május 6-án elkészült a vasuti munkások első bástyája.

Óriási küzdelmek, szenvedések, mártír-ságok árán építette fel hajlékát a vasuti munkásság, hogy innét kiindulva terjessze azokat az eszméket, amelyek a vasutasok szabadságát célozzák.

Azóta eltelt egy esztendő. A küzdelmek egész sorozata nyílt a vasuti munkások elé.

A kezdet szinte legyőzhetetlen akadályait kellett áthidalni és ma megerősödve, szinte törhetetlenül áll helyén.

A kezdetben még a helyes utat sem lát-

ták maguk előtt és ma kivétel nélkül azon az uton haladnak, amelyen haladniuk kell, hogy a szociális eszmék valóra váljanak.

A vasuti munkások is belátták, hogy van nemesebb, magasztosabb eszme, mint katonacsákók diszéért küzdeni, mint kaszárnnyákat a hármashalom és az apostoli ketős kereszt címerével teleaggatni.

Ma már tudják, hogy ezek századrangu kérdések és van ezeknél ezer sokkal fontosabb kérdés, amelyek hivatva vannak a vasutasok helyzetét javítani.

Ma már tudja a vasuti munkásság, hogy helyzetén csak önmaga tud javítani, hogy helyzetén javítani a *kinevezett szellem-óriások* képtelenek, hogy ezek törpék véghez vinni azt a munkát, amely a vasuti munkásság vállaira nehezedik.

Ezek a *szellemóriások* jogok és kenyér helyett csupán gátat emelnek a vasutasok haladása elé, hogy erejük a gátakon mielőbb megtörjön. Szabadság helyett katonai fegyellemmel fenyegetőznek, hogy az a mérhetetlen emberanyag, amely csak most bontakozik ki a rabláncokból, lenyűgözve egy halomban még felámadást se remélhessen.

A vasuti munkások tudnak fegyelmehetetlen lenni. De más kérdés az, mit fognak tenni, mikor ez a katonai fegyelm a szervezkedés szabadságát gátolni célozza.

Nincsen száma a „*Magyar Vasutas*”-nak egy idő óta, amelyben nem volna üldözésekről szó, amiért szervezkedni merészeltek.

De bizonyoság a lefolyt esztendő, hogy akárhányszor visszaverte a munkásság ezeket a szabadság ellen irányuló törekvéseket.

Az öntudat akárhányszor győzedelmeskedett az erőszak felett és a rendszabályozások, elcsüggedés helyett csak bátorságot, elszántságot öntöttek a vasutasok lelkébe.

És a szövetség fennállásának második esztendeje a rendszabályozások jegyében indult meg.

De a rendszabályozásokkal egyidejűleg megindul a harc is az egész vonalon.

Szabadságra éhes nép nem tűrhet béklyókat és a tovaszáguldo mozdony látása csak fokozza a vasutas szívében a szabadság utáni törekvéseket.

Ez a törekvése az összmunkásságnak is és ezzel együtt halad ma már a vasuti munkásság.

Ez ennek a lefolyt esztendőnek legfontosabb eseménye. A kezdetben még bizonytalan ut egyszerre érthetővé vált a vasutasok előtt is.

Belátták, hogy helyük ott van a küzdő proletárság táborában.

És egyszerre elfeledte azt a tant, amelyet zsenge gyerek korában oltottak belé, a szomszéd népek gyűlöletét és megismerte a maga rideg valóságában azt a sokszor hangoztatott hazaszeretetet és cseppet sem törődött azzal, ha hazátlannak, nemzetközi-nek is nevezték.

Megértette, hogy nem bűn a nemzetköziség. Hogy nemzetközi a töke, a pénz, a kamatláb.

Hogy nemzetköziek a kongresszusok, a világkiállítások. Hogy az egész világon egyformán ültözködünk, hogy a nagy írók könyveit az egész világon egyformán olvassák, hogy a nemzeti viseletek lassanként egészen eltűnedeznek, hogy minden internacionálisá válik.

És a sok nemzetközi dolog között legnemzetközibb maga a vasut.

Hát akkor helyesen gondolkozik a vasuti munkás, amidőn félretéve minden előítéletet és ráfogást, karöltve halad proletártársaisal.

Ezekkel küzdve hódít lépésről-lépésre a szabadság kivívásában a vasuti munkásság is és ilyen mértékben fog erősödni a Vasuti Munkások Országos Szövetsége is.

És ha a népjogok utáni harcban egy pillanatra csüggedés fogná is el a vasutasokat, ha a mindinkább tornyosodó küzdelmek próbára is tennék erejüket, akkor ne feledjék, hogy hátuk mögött állnak az egész világ proletárjai, akiknek segélyével ügyük csak diadalt arat.

Kaptam-e fizetésjavítást?

A Máv. nagy kegyesen javítani szándékozott a vasuti munkások helyzetén, kiadott tehát egy sereg rendeletet, amelyben egy sereg embernek fizetésjavítást ígért és nyomban utána kiadott egy sereg „*magyarzó*” rendeletet, amelyből aztán kivil, hogy a fizetésemelésben vajmi kevesen részesültek.

Azt a rendeletet, amely előírja, hogy mely kategóriák minő automatikus fizetésemelésben részesülnek, nagy garral világáig kürtölték. De a többi rendeletet, amely utasítja a főnökségeket, hogy ki részesülhet fizetésjavításban szépen titokban tartották.

Ily módon megesett, hogy a szegény pályamunkások epedve várták április 15-ét, hogy megkapják a 20—40 fillérrel magasabb fizetést. Bezzeg csalódtak. Hiszen igaz ugyan, hogy az igazgatóság elrendelte, hogy március 26-tól kezdve fizetésjavításban részesüljenek, de ennek eddig vajmi kevesen látták a nyomát.

Ahelyett, hogy az egész vonalon mindenki fizetésjavításban részesült volna, kiadott az igazgatóság suttogomban egy csomó rendeletet, amely azután utasította a főnökségeket, hogy a munkások nagy része tulajdonképpen nincs is beleértve azok közé, akiknek fizetését emelték.

Az ilyen manőverek természetesen csak izgatottságot szülnék.

A munkások ismerve azt a rendeletet, amely csak általánosságban szól és kivételekről nem tesz említést, azt vélik, hogy a fizetésemelés rájuk is vonatkozik. Persze a főnök ismeri a nyilvánosságra nem hozott rendeletet és ennek alapján megtagadja a munkások által követelt és a számukra járó vélt fizetésemelést.

Ahelyett, hogy a főnök urak megértették, hogy a munkások egy részével a Máv. mostohán bánt, egyszerűen *kiutasítják* a kérelmezőket az irodákból.

Az ilyen eljárás természetesen gyanút kelt a munkásságban, akik ilyen körülmények között méltán „*becsapásra*” gondolnak.

Hogy az ilyen módon elkeserített munkásság azután „*izgatott*” lesz, azt természetesen a böles fensőbbiség ismét csak az „*izgatók*” rovására tudja be.

De vegyük sorra, hogy a hivatalos lap 3-ik számában foglalt, az állomási és áru-mozdítási (raktári) munkásokra nézve mit tartalmaz?

A legcsunyább része a rendeletnek, hogy a fizetésemelésben az erre különben is jogosultak csak akkor részesülnek, ha *példás és jó magaviseletűek*. Egy újabb pont a főnöki fölény, tiranizmus és protekció érvényesítésére.

Feltéve tehát, hogy valamelyik munkással a főnöke „*meg van elégedve*” akkor jár neki, ha három évnél régebb munkás, 20 fillér bérjavítás, ha ldgalább hat évet töltött a Máv. szolgálatában akkor 40 fillér.

Aki azonban 25 év óta szolgálja a Máv.-ot, annak is csupán 40 fillér bérjavítást engedélyezett az igazgatóság.

Ezen napibér emelések kifejezetten csak az állomási és áru-mozdítási (raktári) munkásokra vonatkoznak, akikhez hozzászámítandók az állomás által elszámolt *kocsitisztítók, kocsimosók, salakhordók, bárcázók és azon podgyászharóordk*, akik éjjeli szolgálatuk alatt hivatalos teendőket, nevezetesen podgyász és gyorsáru átrakást, illetve egyéb árukezelést végeznek.

Ellenben *napibéres értesítők, irodaszolgák, állomásmálházók, lámpakezelők, kocsirendezők, kocsitolók, saruállítók, gépkísérők, éjjeli örök, sorompósörök, kapu- és korlátörök nem* jogosultak a fizetésemelésre.

Ez utóbbiakra tehát ez a rendelet nem vonatkozik.

Hogy az utóbbiak miért nem részesültek eme „*kedvezményekben*”, arra az igazgatóság azt feleli, hogy ez utóbbiaknak *kilátásuk*

van arra, hogy évi fizetési szolgák is *lehetnek*.

A különórát 10%-kal, az éjjeli szolgát pedig 25%-kal jobban kell díjazni a rendelet szerint. Azonban szigorúan megtagadja az igazgatóság a főnököknek, hogy a feldolgozandó anyagot felelősség mellett munkásaival feldolgozza a rendes munkaidőben. Ha még annyi is tehát a munka, ezt be kell még a rendes munkaidőben fejezni; túlórázni a főnökök csak a legszükségesebb esetben engedjenek. Így nevel a Máv. *hajcsárokat*. Így tanítja a Máv. a főnököket *munkásnyuzni*. A fűtőházi és szertári munkásokra is kiadták ugyanezt a rendeletet, amely a fizetésemelést teszi közzé.

Az 55.177/907 B. II. rendelet címében nincsenek felsorolva a pályafentartási munkások. Azonban a szövegben találjuk a következő részt:

Elrendeljük egyúttal, hogy a napibér mellett e két szolgálati ágnál állandóan alkalmazott munkásoknak, ideértve azokat is, akik a napibér biztosítása mellett egyezményben dolgoznak, nemkülönben a pályafentartási munkáknál állandóan alkalmazott munkásoknál is, a felvételnél megállapított napibérek kifogástalan szolgálattétel esetén háromévenként 20 fillérrel emeltessék mindaddig, míg a napibér kisebb állomásokon 3 korona 60 fillért, nagyobb állomásokon 4 koronát, Budapesten és Fiumében 4 korona 40 fillért elér.

Jelen rendeletünk 1907. évi március hó 26-ával lép életbe.

Világosan meg van itt, hogy a pályafentartási munkásoknak is emelni kellett volna a fizetésüket eme rendelet alapján. És ehelyett az történt, hogy suba alatt kibocsájtottak egy újabb rendeletet, amelylyel ezt a részét a rendeletnek visszazsúrták.

Hát ez már több a soknál. Azt a keveset, amit ma az egyik kézzel adtak, visszavette a másik. A kedélyek anélkül is izgatottak, és még fokozzák az izgalmat mesterséges módon.

Hát erővel *harcol* akarnak odafele? Csordultig töltik a pohárt?

Avagy falán azt hiszik, hogy egy pár ezer ember fizetését emelve, a Máv. nyugton alhatik?

Hát ha ez az eset áll fenn, akkor a Máv. nem ismeri a munkásait.

Mert lehet, hogy a vasuti életben a pályafentartási munkások egy ideig nélkülözhetőbbek, mint például a raktári vagy a fűtőházi munkások, de ha csupán azért nem részesültek ezek fizetésjavításban, mert ettől a kategóriától *kevésbé kell tartani*, akkor a Máv. végzetesen téved. Az összes többi munkások *szükség esetén* sikra szállnak a pályafentartási munkások jogaiért is. Megtették ezt a déli vasutmunkásai kinevezett kartársaik érdekében, annál inkább meg fogják tenni a Máv. munkásai társaik érdekében.

Elvégre itt az ideje, hogy a pályamunkásoknak is legyen betevő falatjuk. Jó lesz tehát tiszta bort önteni a pohárba, *főleg arra vonatkozólag, igényük van-e fizetésemelésre a fenti rendelet értelmében a pályamunkásoknak, avagy nincs?*

Ha a Máv. *bölcsen* akar válaszolni, úgy csak igennel felelhet. Tessék azután gondoskodni arról, hogy ezt az *igent* a munkások is meghallják.

A munkások pedig láthatják a Máv. cselekedeteit. Emlékükbe akarjuk azonban idézni Kossuth Ferenc szavait, a melylyel a szövetség emlékiratára válaszolt:

Vannak helyek, hol az életviszonyok drágasága, a nagymérvű kivándorlás folytán beállott munkáshiány miatt csak magas bérért lehet munkást kapni. Ily helyeken kénytelen a Máv. is nagyobb munkabért fizetni.

Vasutasok, gondolkodjatok ezen!

Ez a mondás már iskolát csinált.

Ezt hajtogatják egyre a főnök urak és még a főnökök is parancsolók. Mind gögösen beszél a munkásról, „mert egy helyett százat is kap”.

Magunkon áll gondoskodni arról, hogy legyen idő, amikor száz munkás helyébe még egyet se kapjanak.

És ha ezt erős szervezkedéssel el tudtuk érni, akkor, *anélkül, hogy kíváncsi lennénk*, mégis meg fogjuk mutatni, hogy lesz még szülő lágy kenyérrel.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményel.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

A helyicsoporthoz közleményei.

Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük azon összes tagjainkat, akik tagsági járulékaikkal hátralékban vannak, alapszabályszerű kötelezettségeiknek tegyenek eleget. Ellenkező esetben kénytelen a vezetőség az elmaradt tagokat a taglétszámból törölni.

A központi vezetőség.

Az abonyi befizetőhely tagjai május 5-én, délután 3 órakor, az „Általános Munkás-Körben” értekezletet tartanak.

A jászberényi helyicsoporthoz május hó 5-én, délután 3 órakor taggyűlést tart. Az összes szaktársak ott legyenek.

A komáromi befizetőhely május hó 5-én, délután 3 órakor, a Bodics-féle vendéglőben (Gyár-utca 7) értekezletet tart, amelyen a belépni szándékozók is beiratkozhatnak.

A rákoskeresztúri helyicsoporthoz saját helyiségében (Pesti-utca 2. szám alatt) május hó 5-én, könyvtára javára, díjtekézzel egybekötött mulatságot tart. Tekintve a célt, ezúton kéri a tagtársak szíves támogatását.

A kistérségi helyicsoporthoz 1907. évi május hó 5-én taggyűlést tart. *Erkölcsei kötelessége minden tagtársnak a gyűlésen megjelenni.*

A taggyűlések minden hó első vasárnapján, d. u. 3 órakor, a „Munkás Körben”, Káposztás, Üllői-ut 125. sz. alatt tartatnak.

A kolozsvári helyicsoporthoz e hó 12-én, délután 3 órakor tartja elhalasztott rendkívüli közgyűlését az „Összhang” egyleti helyiségében (Ferenc József-ut 63). A közgyűlés tekintet nélkül a megjelentek számára határozatképes lesz.

A pécsi helyi csoport május hó 4-én, este 8 órakor rendes havi ülést tart. Pontos és tömeges megjelenést kér

a vezetőség.

A dombóvári helyi csoport f. hó 5-én taggyűlést tart, melyre a tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A vezetőség.

A pozsonyi helyi csoport május hó 5-én, vasárnap, délután 4 órakor, a Pingiczer-féle vendéglőben, Frigyes főherceg-ut, taggyűlést tart.

Gyűlési tudósítás.

Budapest. Az északi főműhelyben dolgozó munkások igen jól látogatott és fényes lefolyású gyűlést tartottak március 20-án a Kőbányai-úton levő Müller-féle vendéglőben. Spitzer Lajos munkástárs az egybehívók nevében üdvözlő a megjelenteket, elnöknek Garai Ármint, jegyzőnek Sartori Umberto munkástársakat ajánlja, amit a gyűlés egyhangúlag elfogad.

Garai Ármint elnök megnyitja a gyűlést és átadja a szót Csorvanka Miklós munkástársnak.

Csorvanka ismerteti a vasuti munkások mozgalmát, ecseteli a vasuti munkások régebbi helyzetét. Midőn a vasuti munkásokat kezdték szervezni, akkor azt állították, hogy izgatók műve a szervezkedés. Ilyen és ehhez hasonló hülyeségekkel akarták a vasuti munkásokat elidegeníteni a komoly szervezkedéstől. Amikor látták, hogy ez nem sikerült, akkor a szervezkedés előharcosait rendszabályozták meg és azt hitték, hogy ezzel el tudják fojtani azt a mozgalmat, mely gazdasági okokból indult ki. De nem sikerült, mert már ma annyi „izgató” van, hogy azokat kiirtani nem tudják. Mindenki láthatta, hogy békésen, becsületesen akartuk jogainkat kivívni. Benyújtottuk a memorandumot, melyben befoglaltuk a vasuti munkások legstürgebb kívánalmait. Erre válaszképpen kaptunk egy nagyon hosszú papírost, a miniszteri átiratot, amelyben azonban egy vörös krajcár érték nem volt. Mikor látták, hogy a munkások nem elégednek meg a semmivel, akkor elkezdtek

terrorizálni a vezetőségeket (Gyalázat!), titkos rendeletekkel korlátozzák a munkások szabadságát, katonasággal, csendőrséggel figyeltetik meg a vasuti munkások mozgalmát. (Közbeiktatások: Piszok, gyalázat!) Az a sokat gyalázott darabont kormány nem használt ilyen eszközöket, az több szociális érzékkel bírt a munkásoktól bajai iránt, a vasuti munkásokat több kedvezményben is részesítette (Felkiáltások: Eljen Vörös!), mely kedvezményeket a fajmagyar nemzeti kormány kaján irigységből sietett visszavonni. De nemcsak ezen a téren látjuk a fajmagyar nemzeti kormány galád-ságát. Látjuk policikait téren is, ahol programjukat félretéve, mindazt megvalósítja, ami szükséges a munkásoktól guzsbakötésére, leigázására; itt van pl. a betegsegélyző és baleseti törvény, cseléd-törvény, melyek még azoktól a parányi jogoktól és szabadságtól is megrabolják a munkásokat, melyek neki eddig meg voltak. A szabadság hónapban füstös vendéglőben kell a munkásoknak összejönniük, azoknak a munkásoknak, kik két karjukkal az egész társadalmat fentartják.

Készülünk kell, t. munkástársak, arra, hogy esetleg szövetségünket is feloszlatják. Ha feloszlatják, megmarad a szabad szervezet, mely körül csoportosult a multban a vasuti munkásság, mikor még szövetségünk nem volt és fog csoportosulni a jövőben is. A szabad szervezet helyettesíti a szövetséget, dolgozik a munkásság érdekében. Dacára, hogy a vasuti munkásoknak vannak törvényileg biztosított jogai, ezen jogokat nem respektálják. Dacára, hogy rosszul esik, hogy saját személyemet kell előtérbe tolnom, de meg kell tennem, hogy öntöknek jobban megvilágítsam, mennyire tisztelik a munkás jogait itt a szabadság hónapban. Ha az illavai fegyházban valamelyik rab azt kéri a profosztól, hogy az igazgatóval beszélhessen, megengedik neki. Magyarországon a szabadság korszakában a vasuti munkást megfosztották ezen jogától. Midőn a Déli vasutnál kitört a passzív rezisztencia, mint a munkások megbízottja a munkások érdekeit képviseltem. A legutóbbi békéltető tárgyalásra szabadságot kértem, mivel, mint a munkások képviselője, ott meg kellett jelennem. Nem kaptam, mikor pedig szabadság nélkül mentem el ezen fontos tárgyalásra, hogy ott tehetségemhez képest a munkások érdekeit képviseljem, akkor megbüntettek négy koronára és szabadságomtól pedig megfosztottak egyszerűen. Erre engedelmet kértem, hogy az igazgatósághoz felelőbe lehessenek. Ezt is megtagadták. Erre, mivel nem voltam képes tünni, hogy legprimitívebb emberei jogaimtól megfosztassanak, felmondtam. Jellemző ezeknek basázkodásukra, hogy még a 14 napi felmondási idő alatt sem adtak szabadságot, hogy munkát kereshessenek. Így tisztelik a szabadság korszakában, a dicső nemzeti uralom alatt a munkások jogait.

T. munkástársak, hogy ezen dicső nemzeti kormány jogtiprását nagyobb siker koronázza, felhasználnak üres jelszavakat, hogy ezekkel a vasuti munkások egységes táborát félrevezessék, megtöriék. Hazafiatalnoknak neveznek bennünket, azok, kik háromhatos napszámokkal százezrével kényszerítik kivándorolni az országból a dolgozó munkásnépet. Hazafiatalnoknak neveznek bennünket azok, kik „kulikat” akarnak hozatni, hogy a fajmagyar munkás kénytelen legyen éhenhalni vagy robotolni szünetlenül, mint valami állat. Hazafiatalnoknak neveznek bennünket azok, kik a huszadik században, az egész kultúr világ szegényére, megalkotják a cseléd-törvényt, ezzel mintegy törölve a cseléd-munkásokat az emberi sorból. Bennünket vádolnak hazafiatalansággal azok, kiknek biztosítjuk a megélhetésüket két karunk munkájával, testiünk verejtékével. Bennünket vádolnak „hazátlan bitang” jelzővel, bennünket, kik fentartjuk ennek a hazának iparát és kulturáját... Vigyázzanak! Eljöhét az az idő, midő Magyarország egész proletáriátusa öntudatra fog ébredni és otthon fog maradni ölbe tett kezekkel. Ki fog akkor csakányozni, kalapálni, építeni, sütni? Ki fog nektek kenyeret adni? Pedig ez bekövetkezhetik. A munkásoktól ma már számottevő hatalom, mely megmutatta a közelmúltban, hogy erejét tudja érvényesíteni és fogja érvényesíteni, midőn a dicső nemzeti kormányt, mely a legridegebb osztályuralmat képviseli, el fogja söpörni. Akkor lesz a munkásnak kenyere, de nem lesz nemzeti kormány! Lesz a munkásnak általános, titkos választói joga, de nem lesz nemzeti kormány.

Lesz a munkásnak szabadsága, de nem lesz nemzeti kormánya!

T. munkástársak! Ezen célok elérésére minden öntudatos munkásnak meg kell tenni kötelességét, agitáljon, tanuljon, tanítson, hogy edzett katonájává váljon ezen magasabb mozgalmak és ezáltal elősegítse egy szebb, egy jobb jövő elérését. (Zajos éljenzés.)

Pászty Károly elvtárs találóan boncolgatja az „izgató” szó jelentőségét és rámutat a tulajdonképpeni izgatókra, kik tele gyomorral a bársonyszékekből izgatnak. (Éljenzés.)

Ezután elnök a gyűlést berekeszti.

Értesítés.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének központi helyisége május 1-től

VII., Dembinszky-utca 6., I. 10. alatt van. A szövetséget érintő mindennemű küldemény május 1-től kezdve ide címzendő.

Figyelem, munkástársak!

Május 1-től kezdve a

MAGYAR VASUTAS

szerkesztősége és kiadóhivatala VII., Dembinszky-utca 6., I. em. 15. sz. alatt van.

Ugyanez a címe a Vasuti munkások országos szervező bizottságának is.

A kormány szociálpolitikája.

(F.) A lepauszálózott bel- és külföldi lapok valóságos dicsáriádként zengenek arról, hogy a jelenlegi kormány kereskedelmi minisztere, Kossuth Ferenc, mily hatalmas munkát végzett a szociálpolitikai alkotások terén. A parlamentben magában mirha-, indra- és tömjénfüst száll, mint az ujkor kövér bálványá felé.

Hogy mennyiben felelnek meg a valóságnak az ő szociális érzékéről elterjedt hírek, eléggé bizonyítják cselekedetei, melyet a vasutasokkal, különösen az alsóbb, vagyis rosszul díjazott kategóriákkal szemben elkövetett.

Mindnyájunknak emlékeztetében van még az emlékiratban az általános béremelésre vonatkozó, igazán mély bölcseségre valló kijelentése: ahol a kivándorlás folytán munkásokban hiány van, csak ott áll fenn a napi béremelés szükségessége.

Hogy a munkások mennyire respektálják a vasutasok atyjának eme kijelentését, legjobban bizonyítják az utóbbi időben oly gyakori pályamunkásharcok.

Csak az elmúlt héten zajlott le az egész horvátországi vonalakra kiterjedő pályamunkássztrájk; és a héten ismét kaptunk híreket, melyek a munkások oly hazafiatlan cselekedetéről számolnak be, a miniszter hazafias kijelentésével szemben.

A kiskunfélegyházi, jászszentlászlói és pusztapéteri pályamunkások, nem rendelkezve a kivándorláshoz szükséges pénzösszeggel, 2 korona napi bér követelésével harcra léptek.

A józan ész tanácsára hallgatva, a kereskedelmi miniszternek mindent el kellene követnie, hogy a munkások megkapják követeléseiket, mert csak így tudják megszerezni maguknak a kivándorláshoz szükséges eszközöket; csak így lehetne a nép szociális helyzetén Kossuth Ferenc eszméje szerint javítani. Ehelyett azonban a katonai fegyelem vasszigorát alkalmazva, felsőbb utasításra tizedelik a nyomoruságért zugolódoakat. Egyébként senki se merje állítani, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a szegény földhöz ragadt pályamunkásokkal nem a hazafiasság szempontjai szerint bánik el. Azt mondja a híres himnusz: „Itt élned, halnod kell!”

Hát egyszerű a dolog: A pályamunkásoknak nincs miből megélniök, hát haljanak éhen. Nagy kár ebből nem támad a hazára, mert egyiknek az élete sincs biztosítva a Gresham-nál.

Hajrá!

És add meg a mi mindennapi kenyérünket... fohászodnak a máv. atyaistenei és megesznek minden héten egy-két csoportunk elnökét.

Enélkül meg sem tudnának lenni.

A héten csak a királyházai, meg az érmihályfalvai csoportjaink elnökeit rendszabályozták meg.

Böröcz Bertalan, a királyházai csoport elnöke a „bolygó vasutas”. Minduntalan áthelyezik, szolgálati érdekből. Egyedüli bűne, hogy szervezett munkás.

Az érmihályfalvai csoport elnökét, Kőváryt, a szolgálatból végleg elbocsájtották ama gyanu alapján, hogy a mult számunkban közölt „Akasztófavirág” című cikkhez ő szolgáltatta az adatokat. Hát ahelyett, hogy a zsaroló pályafelvigyázót bocsátának el a vele egy huron pendülő puszipajtásai, olyan munkásokat üldöznék ki, akik teljesen ártatlanok. Mert Németi Franci ellen az adatokat

Debrecenből kaptuk. Idáig hatott el Németi Franci sinbetyárságának a hire és csak az illetékes helyek nem akarnak tudomást venni róla.

Hát a munkásságnak ez egyre megy.

Jól teszik, ne zavarják el Németi Francit. Csináljanak belőle államtitkárt, igazságügy-minisztert, de távolítsák el érmihályfalváról, mert ahol ilyen emberek vannak, szó sem lehet „katonai fegyelemről”.

De egyben követeljük Kőváry visszavételét. Tessék vizsgálatot indítani és akkor majd kiderül — miként gyomai csoportunk elnökénél is — hogy Kőváry is ártatlan.

De leszögezzük egyben azt a gőgös modoru uri ember viselkedését, a debreceni üzletvezetőség titkárát, aki Kőváry munkástársat ahelyett, hogy az üzletvezető elé bocsátotta volna, azzal utasította el, hogy menjen az istenhez. Szerfelett szellemes válasz volt, megérdemelné a tisztelt titkár ur, hogy mielőbb avanszájon. Ilyen korrekt emberekre szükség van a Máv.-nál, ahol minduntalan hangoztatják, hogy a „felsőbbség” mindenkinek a panaszát meghallgatja.

A Máv. atyaisteneinek viselkedése mellett egészen eltörpül a monori főszolgabíró garázdálkodása. Ennek a falu rémének annyi ideje sincs, hogy végzést állítana ki a gyűlésbejelentésekről.

A bercel-cserői vasutasok gyűlést hívtak össze, amelyen a vasuti munkások országos szövetségének ottani helyi csoportját szándékoztak megalakítani. A gyűlés kellően be lett jelentve, a főszolgabíró azonban a gyűlésbejelentés tudomásvételéről vagy beállításáról a bejelentőket nem értesítette, de kiküldött egy csomó csendőrt és a falubíráját, meg a kisbíró, akik folyton unszolták Garai Armin munkástársat, hogy kezdje meg a gyűlést. Garai végzés nélkül nem akarta a falu bölcseinek azt az elégtételt megszerezni, hogy tiltott gyűlésezés miatt a kirendelt feltucat csendőr esetleg vérfürdőt rendezzen, hanem várt türelmesen vagy délután 5 óráig.

Öt órakor a kisbíró, vülgo éjjeli bakter, előhúzott a lajbizsebéből egy darab papirost, hogy a gyűlést a kegyelmes főszolgabíró nem engedélyezi.

És bárha a gyűlés be volt tiltva, azért Garai munkástárs mégis beszélt. Oda állt a falu csőzei, a bíró meg a bakter elé és üzent valamit a főszolgabíró urnak. Az üzenet hosszú volt és 150 vasutas hallotta Garai munkástárs beszédét, amint a falu csőzeit jog- és kötelességtudásra tanította ki.

Mi meg csak azzal fejezzük be, hogy csak üssenek, botozzanak bennünket. Esőn a gyerek nagyot nő és mi az ütlegeknek záporában növekedünk.

Intő szó a Déli vasut munkásaihoz.

Az utóbbi időben — különösen a pályamunkások — nagyon gyakran sztrájkba lépnek, hogy vélt sérelmeiket ezuton radikálisan orvosolják. Habár teljes mértékben elismerjük az elkeseredésszülte eszközök igénybevételének jogosságát, azonban mégis a legkomolyabban figyelmeztetjük munkástársainkat, hogy ilyen apró csatározásokkal ne pazarolják erejüket, mert ez semmi esetre sem fog célra vezetni. Ehelyett fogjanak hozzá a legerőteljesebb szervezkedéshez, hogy a szervező bizottság minden körülmények között meg tudja érdekeiket védeni, ha lehet: békésen, ha kell: harccal! De mindenesetre egyöntetűen.

Mindezt elmondjuk azért, mert a héten is több helyről értesítettek bennünket munkástársaink, hogy az alaphér megtagadása miatt sztrájkba léptek.

A szervező bizottság nem fogja tűrni, hogy ezen a téren jogtalanság érje pályamunkástársainkat! Minden állandó munkásnak joga van erre, kivételt csak a pár hétre ideiglenesen felvett munkások képezhetnek. De viszont elvárjuk munkástársainktól azt, hogy

mielőtt harcra lépnek, forduljanak a központi szervező bizottsághoz, mely kötelessége tudatában érdekükben el fog járni.

A forgalmi és szállítási munkástársaink tudomására hozzuk, hogy illetékes helyről nyert kijelentés szerint a vasárnapi pihenő és az újabb forda szerinti szolgálat a legközelebbi idő alatt minden állomáson megoldást fog nyerni. Munkástársaink figyelmét felhívjuk ama körülményre, hogy a forgalmi szolgálatnál ezek az ujitások bizonyos időt vesznek igénybe, természetesen azonban nekünk különösen arra kell törekednünk, hogy ez a várakozás a minimumra redukáltassék. Valamint az igazgatóság-nak is kötelessége, hogy a munkásoknak megadott kedvezmény minél előbb megvalósíttassanak.

Felhívjuk még az összes Déli vasuti munkásokat, ha a fizetésrendezésnél helytelenül jártak el egyes szolgálati helyeken, vagyis az alaphér vagy korpótlék nem lett az előírt szabályok szerint megadva, úgy jelentsek be ezen körülményt pontos adatok bemondásával a szervező bizottságnak.

INNEN-ONNAN.

+ **Gyűjtővonat.** Trecsénből jelentik: A Trecsén mellett levő Apátfalun kigyúlt egy szalmafüdeles ház a vasuti mozdony szikrájától. A tűz gyorsan továbbterjedt és nyolc lakóházat, valamint több gazdasági épületet pusztított el.

+ **Munkásszerencsétlenség egy vasuti állomáson.** Szászvárosból táviratozzák: A vasuti állomás mellett épülő gyártelep állványai összeomlottak éppen abban az időben, mikor sok munkás dolgozott rajtuk. Sok munkás súlyosan, köztük hat életvesztélesen megsérült. A szerencsétlenséget állítólag földcsuszamlás okozta. A hivatalos vizsgálatot elrendelték és ez fogja kideríteni, hogy a vállalkozót nem terheli-e felelősség?

+ **Azok a vasuti intrikák.** Szegedről távira. tozzák: Hankonyi Emma író nő anyjával, özvegy Hankonyi Ferencnével, Vaspálya-utca 26. szám alatti lakásuk utcai szobájában felakasztották magukat. Mikor megtalálták őket, már mindketten meghaltak. Hátrahagyott levelében Hankonyi Emma azt írja, hogy a vasutnál viselt állásából kiintrikálták, ő pedig könnyörögni nem tud. Mindenüket lefoglalták és május elsején lakásukból is ki kellett volna költözködniök.

+ **Kétezer munkás munka nélkül.** A pétervári waggongyárat rendelesek hiányában bezárták. A gyár kétezer munkását elbocsátották.

+ **Mikor az automobilistának pechje van!** A napokban a lapok egy, majdnem szerencsétlenül járt automobilistáról közöltek egy történetet, aki az osztálysorsjátékban minden áron a 25-ös számmal akart játszani, de azt megkapni nem bírta, mert nem tudta meg azt, hogy az alacsony sorsjegyek hol kaphatók. Ez ismét azt bizonyítja, hogy az utcasarkon látható falragaszok és táblák nem elegendők arra, hogy a közönséget felvilágosítsák, hogy az 1-től 300-ig terjedő alacsony számok, valamint a nagy keresletnek örvendő születési napok és pedig 1800-tól 1900-ig csak Bogdány S. Károly-körut 20. szám alatti gyűjtőben kaphatók. Fenti számokat természetesen igen hamar elkapkodják, miért tanácsos ezeket mielőbb megrendelni. Azonkívül Bogdány S. cégnél természetesen sok ezer más sorsjegy kapható.

Szerkesztői üzenetek.

Máv. gépgyári munkások. Jövő számunkban fogunk az önök helyzetével kimerítően foglalkozni.

Debreceni hajtányosok. Ezer hasonló eset van. Másutt is úgy tesznek a főnökségek, hogy az államvasutak által fizetett munkásokat fogják be konyhahuszároknak. Hát akkor miért ne tegye a debreceni osztálymérnök ur? Törődik is ő azzal, hogy a munkások emiatt zugolódanak. Aki munkálni mer, „szolgálati érdekből” elbocsájtják és akkor megszűnik — úgy vélik — a zugolódás és helyreáll a „katonai fegyelem”. Hapke Oszkár főmérnök ur meg csak hordassa a vizet a konyhára. De a korsó is addig jár...

Felelős szerkesztő: **Faragó Dezső.**

Laptulajdonos: **A magyar vasutas-szervezet**

Világosság könyvnyomda r.t. Budapest, Nyár-utca 1.

CSERE.

Lakatos bródi műhelyből cserélni óhajt zágrábi, temesvári vagy szegedi műhelybe.

Asztalos szolnoki műhelyből cserélne bármely műhelybe.

Az összes olmek a kiadóhivatalban.

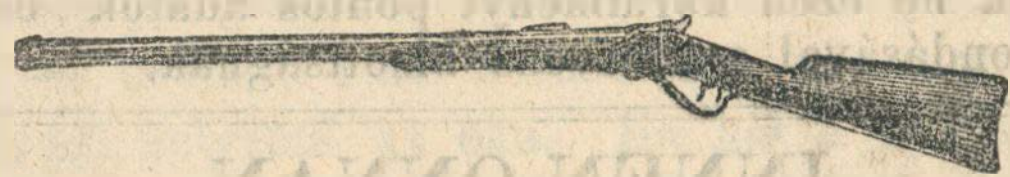

HIRDETÉSEK.

E rovat alatt közöltökért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget
Iroda hirdetések részére: Eötvös-utca 34, földsz. 2.

Első Leánykiházasító Egylet mint Szövetkezet (Gyermek- és életbiztosító intézet)
Budapest, VI. ker., Teréz-körút 40—42. Alapított 1863-ban. Folyó év április havában 2,042.800 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1,654.700 korona értékű új biztosítási kötvényt állított ki. Biztosított összegek fejében 89.076 korona 68 fillért fizettetett ki. 1907 január hó 1-től április hó 30-áig bezárólag 7,817.100 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 6,725.500 korona értékű új biztosítási kötvényt állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 362.763 kor. 48 fillért és az intézet fenntartása óta 11,566.009 korona 39 fillér fizettetett ki. Ezen intézet a gyermek- és életbiztosítás minden nemével foglalkozik a legolcsóbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett.

Vadászfegyverek.

Serétes, golyós, egy-, két- és háromcsövű fegyverek, revolverek, flóbertek.

Kizárólag elsőrangú gyártmányok.

== Rendkívül dus választék. ==

AUFRECHT ÉS GOLOSCHMIED

Budapest, VI., Eötvös-utca 32/a szám.

= Képes fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve. =

☛ Csekély ☛

havi részletfizetésre.

Butor

ugy készpénzért mint

részletfizetésre

legutányosabban kapható

FUCHS BÓDOG

Budapest, VII.,
Erzsébet-körút 32.

Képes árjegyzék
ingyen és bérmentve.

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK.

MELYIK ÉVBEN SZÜLETETT?

Mindenki kísérelje meg szerencsáját azon számmal, mely születési éve, avagy családjaié mellett áll.

Szüle- tési év	Szeren- cseszám	Szüle- tési év	Szeren- cseszám	Szüle- tési év	Szeren- cseszám	Szüle- tési év	Szeren- cseszám
1827	105322	1848	100682	1868	6123	1888	12444
1828	105360	1849	101486	1869	105960	1889	2398
1829	57290	1850	105709	1870	67848	1890	109006
1830	5492	1851	58710	1871	83180	1891	109702
1831	98590	1852	83320	1872	84720	1892	55348
1832	105041	1853	19174	1873	92769	1893	12309
1833	83238	1854	12411	1874	109923	1894	34481
1834	56506	1855	8826	1875	123784	1895	59132
1835	17738	1856	43008	1876	105310	1896	59156
1836	52514	1857	105354	1877	26296	1897	108676
1837	60015	1858	118277	1878	59110	1898	111028
1838	106114	1859	120625	1879	59124	1899	113538
1839	122200	1860	18865	1880	59209	1900	121780
1840	74369	1861	55332	1881	28804	1901	123027
1841	59143	1862	56320	1882	123547	1902	123633
1842	22007	1863	23005	1883	64432	1903	123741
1843	106987	1864	26228	1884	51643	1904	123859
1844	121888	1865	26284	1885	40758	1905	123963
1845	122733	1866	12122	1886	32413	1906	2739
1846	81162	1867	6308	1887	24031	1907	12309
1847	91397						

Ezen számok csakis nálunk kaphatók!

Tisztelettel kérjük fenti szerencseszámok azonnali szíves megrendelését, legkésőbb azonban f. é. május hó 23-ig, miután ezek gyorsan elkelnek.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

1/1 sorsjegy	1/2 sorsjegy	1/4 sorsjegy	1/8 sorsjegy
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50

TÖRÖK A. és TÁRSA

bankház r.-t. Budapesten. Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet.

Központ:

IV., Szervita-tér 3/j, saját palotánkban.

Fiókok:

VI., Teréz-körút 46. Váci-körút 4.

Muzeum-körút II.

Sürgőny cím: TÖRÖKÉK BUDAPEST.

Vegyen sorsjegyet Bogdánynál!

Különös figyelembe!

A rendkívül kedvelt alacsony számok

1 számtól 300 számig

kizárólag a mi gyűjtődénkben kaphatók.

Ugyancsak a születési éveket tartalmazó számok

1801 számtól 1900 számig.

A fenti számok rendkívüli nagy keresletnek örvendenek, ennél fogva kérjük **mielőbbi** becses megrendelését.

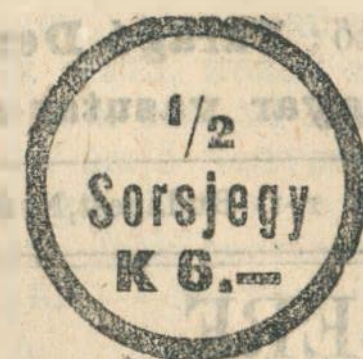
BOGDÁNY S.

fővárosi sorsjegyiroda részvény-társaság

— a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye —

BUDAPEST, IV., Károly-körút 20. — Telefon 88—16.

Postai szétküldés utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

Vegyen sorsjegyet Bogdánynál!

BOGDÁNYNÁL VEGYEN SORSJEGYET!

BOGDÁNYNÁL VEGYEN SORSJEGYET!